

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/22/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123217026
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7123217026.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a členiek senátu JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Dany Popovičovej v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, E., zastúpená advokátom: JUDr. Martin Fabián, so sídlom Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: A. F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom D. X, E., zastúpený advokátskou kanceláriou Steiner & Associates s.r.o., so sídlom Plávková 2, Košice, IČO: 36 864 081, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Mestského súdu Košice zo dňa 26. októbra 2023 č.k. 77C/11/2023-28

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutom zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania.

Žalovanému priznáva proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) preskúmaným uznesením uvedeným v záhlaví v časti vyhovel návrhu žalobkyne, keď nariadil žalovanému, aby sa zdržal akýchkoľvek stavebných alebo iných úprav a zmien (s výnimkou nevyhnutnej bežnej údržby, alebo nevyhnutných opráv porúch) nehnuteľností - rodinného domu súpisné číslo 1176 (v časti rodinného domu užívanej ku dňu vydania tohto neodkladného opatrenia) nachádzajúceho sa na pozemku registra „C“ parcelné číslo 5681, druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 178 m², ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXX, kat. územie: G. H., obec: Košice - Sever, okres: Košice I, vedeného Okresným úradom Košice, odbor katastrálny, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Mestskom súde Košice, pod sp. zn. 19C/34/2018 (I.), poučil žalovaného, že môže podať návrh na zrušenie tohto neodkladného opatrenia v jeho vyhovujúcej časti (III.) a zamietol návrh žalobkyne (II.), ktorým žiadala, aby žalovanému bola uložená povinnosť do 15 dní uviesť do pôvodného užívania schopného stavu kúpeľňu a kuchyňu, tj do pôvodného technického stavu pred začatím stavebných úprav, nachádzajúcich sa vo vyššie špecifikovanej nehnuteľnosti v časti domu užívanej ku dňu vydania neodkladného opatrenia sporovými stranami, a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov neodkladného opatrenia (IV).

2. Súd vychádzal v konaní zo zistenia, že sporové strany sú bezpodielovými spoluvlastníkmi spoluvlastníckeho podielu vo veľkosti 1/2 spornej nehnuteľnosti - rodinný dom súpisné číslo XXXX zapísanom na LV č. XXXX okres Košice I k.ú. G. H., o vyporiadanie ktorého spoluvlastníckeho podielu sa vedie spor pred Mestským súdom Košice sp. zn. 19C/34/2018, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného, ktoré zaniklo rozvodom ich manželstva. Vychádzajúc z predložených fotografií, vzájomnej korešpondencie právnych zástupcov sporových strán v konaní o vyporiadanie BSM, čestného vyhlásenia plnoletej dcéry strán sporu, považoval za preukázané tvrdenia žalobkyne, že nehnuteľnosť v súčasnosti obýva spoločne s plnoletou dcérou I. a maloletým I., keď žalovaný sa v predmetnom dome zdržiava sporadicky má vyriešené bývanie na inom mieste a rôznymi úkonmi vyvíja na ňu nátlak, aby rodinný dom opustila. Jednou z foriem nátlaku bolo, že žalovaný začal vykonávať údajnú rekonštrukciu kúpeľne v r. 2018, čím došlo k znefunkčneniu sprchovacieho kúta a

problémom pri zabezpečovaní hygieny jej ako aj detí pochádzajúcich z manželstva a v júni 2023 počas jej neprítomnosti, keď bola v zahraničí, spôsobil nefunkčnosť kuchyne, opäť z dôvodu tvrdenej potreby jej rekonštrukcie, keď zdemontoval sporák, zabezpečil plyn, zdemontoval kuchynskú linku, kuchynské riady rozložil v rôznych častiach domu. Žalovaným tvrdená rekonštrukcia nebola nikdy potrebná, nebola ňou ako spoluvlastníčkou odsúhlasená, a je jednoznačne účelová aj s prihliadnutím na prebiehajúce konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, keď nie je uzavreté, komu pre budúcnosť bude podiel na nehnuteľnosti patriť. S poukazom na uvedené opakujúce sa a pretrvávajúce konanie žalovaného majúce znaky psychického násillia, ktorý bez jej súhlasu ako spoluvlastníčky účelovo znefunkčňuje ňou užívanú nehnuteľnosť, ktorá je v ich spoločnom bezpodielovom spoluvlastníctve, bráni jej v užívaní, nereflektuje na jej výzvy, aby s týmito zásahmi prestal, naopak v nich pokračuje, mala za to, že existuje odôvodnená potreba upraviť ich vzájomné pomery nariadením neodkladného opatrenia, ktorým bude žalovanému uložený zákaz zdržať sa vykonávania akýchkoľvek rekonštrukčných prác a stavebných zásahov vyjmúc nevyhnutné opravy porúch, či bežnú údržbu a v záujme dosiahnutia účelu neodkladného opatrenia je tiež potrebné ich uviesť do pôvodného užívania schopného stavu tj do technického stavu pred začatím stavebných úprav.

3. Súd prvej inštancie citoval ustanovenia § 324, § 325, § 326, § 328, § 329, § 335 Civilného sporového poriadku (CSP) o neodkladnom opatrení, vymedzil teoretické predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia založené na osvedčení práva, ktorého ohrozenie je tvrdené, preukázaní naliehavosti na požadovanej právnej úprave právnych pomerov sporových strán, ktorá musí spĺňať požiadavku proporcionality a primeranosti, ku ktorým skutočnostiam musí smerovať argumentácia žalobcov v návrhu na neodkladný zásah súdu. Z predložených dôkazov súdu vyplynulo, že vzťahy medzi stranami sporu sú nefunkčné, narušené, dochádza k hádkam, k opakovaným privolaniam policajných hliadok, keď žalovaný preukázateľne bez súhlasu žalobkyne ako spoluvlastníka vykonal stavebné úpravy na nehnuteľnosti, nereflektoval na výzvu žalobkyne, aby takýmto zásahom nepristupoval a vzhľadom na spôsob časového ohraničenia vymedzeného žalobkyňou do času skončenia konania o vyporiadanie BSM konštatoval aj súvis s uvedeným sporom. Z uvedených dôvodov považoval za zákonné a správne vyhovieť návrhu v časti uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa stavebných zásahov vyjmúc neodkladnú údržbu a nevyhnutné opravy. Ako neopodstatnený však hodnotil návrh žalobkyne na uloženie aktívnej povinnosti žalobcovi na navrátenie veci do pôvodného stavu s odôvodnením, že nie je preukázaná žiadna akútna nevyhnutná potreba takejto úpravy pomerov, keď daný stav trvá už dlhší čas, v prípade kúpeľne už od r. 2018, v prípade kuchyne od júna 2023, pričom neodkladné opatrenie nemôže smerovať k návratu veci do predošlého stavu, ak zásah už bol zrealizovaný a takéto neodkladné opatrenia nie sú prípustné, keďže by išlo o trvalú úpravu pomerov, z ktorých dôvodov návrh v tejto časti zamietol. O nároku na náhradu trov rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP konštatujúc, že žalobkyňa mala v konaní čiastočný úspech v rozsahu polovice svojho návrhu, čo zakladá rovnaký procesný úspech žalovaného, preto žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania právo.

4. Zamietavý výrok rozhodnutia a súvisiaci výrok o náhrade trov konania žalobkyňa napadla odvolaním z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/, CSP že nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), súd vychádzal z nesprávnych skutkových zistení (f) a jeho rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení veci (h). Považoval za nesprávne závery súdu, že zásah do užívania trvá už dlhší čas, a že právne pomery je možné upraviť len do budúcnosti, ktorými súd odôvodnil zamietnutie návrhu, keď minimálne v prípade žalovaným znefunkčnenej kuchyne, k tomuto zásahu došlo v mesiaci jún 2023, na čo krátko na to v októbri 2023 podala žalobkyňa návrh na neodkladnú úpravu pomerov. Zdôraznila, že opakovane prejavila nesúhlasný postoj s predmetnými zásahmi, ktoré žalovaný nerešpektoval, i keď žalobkyňa svedčí oprávnenie k nakladaniu s nehnuteľnosťami ako spoluvlastníčke, pričom konanie žalovaného vyvolalo akútnu a nevyhnutnú potrebu úpravy právnych pomerov a to aj jeho aktívnym konaním do budúcnosti, keď samotná zákonná úprava predpokladá v § 325 ods. 2 písm. d/ CSP aktívne konanie a súčasne podľa § 330 ods. 2 CSP platí, že ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie i také, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej, teda predkladá trvalú úpravu pomerov aj pre budúcnosť. Uviedla, že cieľom ňou podaného neodkladného opatrenia bolo brániť sa protiprávnemu konaniu žalovaného, ktorý znemožnil užívanie kúpeľne a to aj mal. synovi, ktorý je zverený do jej starostlivosti s cieľom prinútiť ich opustiť predmetnú nehnuteľnosť. Spory medzi nimi i správanie žalovaného nepriaznivým spôsobom vplývajú aj na deti, osobitne maloletého, ktorému nevie dostatočným spôsobom zabezpečiť základné

životné potreby. Na preukázanie svojich tvrdení pripojila správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 25.10.2023.

5. Z priloženej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice zo dňa 25.10.2023 vyplynulo, že bol vykonaný kuratelou pohovor na základe podnetu matky s rodinou. Správa konštatovala, že v domácnosti nie je užívateľská kuchyňa, odpojený je plynový sporák, kúpeľňa nie je funkčná, matka a deti sa umývajú v dolnej časti domu, ktorá slúži ako práčovňa. Maloletý I., študent 3. ročníka gymnázia, uviedol, že tak ako vyzerá ich domácnosť vyplýva z konania jeho otca, mama pripravuje stravu, ktorú pripraví v elektrickej rúre, alebo im navarí babka z matkinej strany, užíva izbu spoločne s matkou, sestra I. má samostatnú miestnosť. Otec vo svojom vyjadrení úradu uviedol, že mal záujem o zveľadenie domu, naďalej býva v domácnosti, kde má svoju izbu, v ktorej prespí, počas dňa sa zdržiava u svojich rodičov, ktorí bývajú na hornom poschodí domu. Chcel začať s výmaľovkou kuchyne v rámci rekonštrukcie, po návrate žalobkyne to však nebolo možné, lebo zavolała políciu. Plynový sporák je už nefunkčný, nebezpečný, preto ho odpojil. Pokiaľ išlo o kúpeľňu, bolo tam viacero záznamov, že v sprchovacom kúte zatekala voda, preto musela byť odstavená, jediná funkčná kúpeľňa aj WC je v spodnej časti domu. Žalobkyňa sa podľa neho nepodieľa na údržbe nákladov spojených s užívaním domu a syn I. navštevuje starých rodičov, ktorí bývajú na hornom poschodí. Správa konštatuje, že tak matka ako aj Lukáš odmietli úradom ponúkanú možnosť bývania v zariadeniach núdzového ubytovania. Úrad konštatoval, že matka napriek sťaženým podmienkam zabezpečuje starostlivosť o deti tak, aby vytvorila bezpečné prostredie, a u detí sa neprejavujú poruchy správania a ani zanedbávanie žiadnych fyziologických potrieb.

6. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol v prevyšujúcej časti návrh žalobkyne za vecne správne, navrhoval ho preto potvrdiť. Stotožnil sa so záverom súdu, že nejde o akútny stav, ale vyplýva z dlhodobých konfliktov medzi sporovými stranami, ktoré budú vyriešené až vyporiadanim ich majetku v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva, inak je nulová pravdepodobnosť, že by spory medzi nimi boli nejakým spôsobom odstránené. Zdôraznil, že predmetná nehnuteľnosť sa nenachádza len v bezpodielovom spoluvlastníctve sporových strán, ale súčasne aj v podielovom spoluvlastníctve otca žalovaného, ktorý vlastní ďalšiu polovicu nehnuteľnosti, pričom nie je správna úvaha žalobkyne, aby na nakladanie s nehnuteľnosťou potreboval práve jej súhlas, keď je tu ďalší spoluvlastník, ktorý s úkonmi na nehnuteľnosti súhlasil v súlade s § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka (OZ). Poukázal na to, že podľa uvedeného zákonného ustanovenia, výkon určitej činnosti patriacej do režimu hospodárenia so spoločnou vecou, ak je odsúhlasená väčšinou spoluvlastníkov, nesúhlas menšinového spoluvlastníka je bez právneho významu. Rekonštrukciu v rodinnom dome nezačal v rozpore so zákonom, ale na základe ústneho súhlasu jeho otca ako spoluvlastníka polovice domu. Žalobkyňu považoval za menšinovú spoluvlastníčku, ktorej hlas je v tomto prípade nerozhodný. Zopakoval, že dôvodom začatia rekonštrukčných prác bola nevyhnutná potreba, lebo v sprchovacom kúte zatekala voda, pričom žalobkyňa mu odmietala prispieť na predmetné opravy, preto s nimi ďalej nepokračoval, a pokiaľ ide o kuchyňu, počas dovolenky žalobkyne mal záujem ju vymaľovať, zvesil preto časť kuchynskej linky, zistil však, že je plynový sporák zničený a zastaralý, nebola na ňom dlhodobá robená revízia, preto z bezpečnostných dôvodov sporák odpojil. Následne žalobkyňa privolała políciu, čo mu zabránilo v ďalších prácach pokračovať. Sama žalobkyňa potvrdila, že vie zabezpečiť svojim deťom prípravu jedla použitím mikrovlnnej rúry, elektrickej rúry a nič jej napokon nebráni v tom, aby si zakúpila sama nový sporák na varenie. On už investoval dosť finančných prostriedkov do spoločnej domácnosti, uhrádza náklady spojené s užívaním domu, na ktorých sa žalobkyňa nepodieľa. Poukázal na to, že zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyplynulo, že žalobkyňa je spôsobilá zabezpečiť primerané životné podmienky deťom a stav nehnuteľnosti nemá na ne negatívny vplyv. Zdôraznil, že predmetom neodkladného opatrenia môže byť len dočasná úprava, nikdy nie stav, ktorý bude nenapraviteľný, nevratný, čo rovnako potvrdzuje správnosť záverov súdu prvej inštancie, keď uloženie povinnosti na prinavrátanie kuchyne, či kúpeľne do pôvodného stavu nie je v zmysle právnej úpravy a judikatúrnej praxe v konaní o neodkladnom opatrení možné, a žalobkyňou navrhovaný spôsob úpravy právnych pomerov nie je prípustný. Zastával tiež názor, že návrh žalobkyne si logicky odporuje, pokiaľ mu v prvej časti výroku navrhuje zakázať akékoľvek úkony a v ďalšom od neho stavebné úkony vyžaduje.

7. Žalobkyňa v odvolacej replike hodnotila stanovisko žalovaného ako účelové v snahe navodiť dojem, že stav, ktorý sa snaží nariadením neodkladného opatrenia zmeniť trvá už od rozvodu manželstva, poukázala však na ňou podrobne opísané konanie v návrhu o tom, že žalovaný účelovo znefunkčnil kuchyňu a kúpeľňu, čo vyvoláva potrebu akútnej a nevyhnutnej úpravy právnych pomerov medzi

stranami sporu. Aj keď medzi nimi existujú vzájomné konflikty, práve tento konflikt vedený s cieľom znemožnenia užívania obytných priestorov zakladá dôvody pre zásah súdu. Zastávala názor, že spor sa dotýka úpravy práv a povinností manželov vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, na výkon ktorých práv žalovaný potrebuje jej súhlas ako druhého spoluvlastníka. V zmysle § 145 ods. 1 OZ totiž platí, že len bežné veci môže vybavovať každý z manželov, v ostatných veciach je potrebný súhlas oboch, inak je právny úkon neplatný a teda rámec bežných vecí presahujú úkony, kde sa mení podstata spoločného majetku, čím sa podstatným spôsobom znižuje jeho hodnota, k čomu došlo aj v dôsledku zásahov žalovaného. Za nepodstatný považovala odkaz žalovaného na ústny súhlas jeho otca ako podielového spoluvlastníka s vykonávaním rekonštrukčných prác, keď takýto súhlas jednak nebol preukázaný, jednak nie je významný vzhľadom na to, že otec žalovaného užíva samostatnú bytovú časť v rodinnom dome odlišnú od tej, kde došlo k zásahu zo strany žalovaného. Pokiaľ sa žalovaný odvolával na potrebu neodkladnej údržby zastaralého plynového sporáka bol potom povinný aj predmetnú vadu opraviť a uviesť sporák späť do bezpečnej prevádzky, no účelovo to zanechal v nepoužívateľnom stave, v dôsledku čoho bola nútená urobiť provizórne opatrenia. V ďalšom zopakovala svoje tvrdenia o existencii predpokladov osvedčujúcich potrebu neodkladného zásahu súdu minimálne v prípade žalovaným znefunkčnenej kuchyne, ktorej úpravy právnych pomerov sa domáha zákonom dovoleným a predvídaným spôsobom v zmysle § 325 ods. 2 písm. d/ CSP v spojení s § 330 ods. 2 CSP, keď koncepcia inštitútu neodkladných opatrení nie je vždy nevyhnutne viazaná na konanie vo veci samej, ani na dočasný a provizórny charakter poskytnutej súdnej ochrany. Nariadenia neodkladného opatrenia sa domáha v samostatnom súdnom konaní bez nadväznosti na konanie o vyporiadanie BSM, ňou požadovanou úpravou nedochádza k vytvoreniu žiadneho nenávratného stavu, ak by žalovaný obnovil pôvodný stav kuchyne a kúpeľne, nič mu nebráni v prípade budúceho prikázania predmetných nehnuteľností do jeho vlastníctva, tieto uviesť späť do súčasného stavu.

8. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné bez nariadenia pojednávania v zhode s § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP, dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

9. Predmetom odvolacieho prieskumu vzhľadom na rozsah odvolania ostal len zamietavý výrok rozhodnutia v spojení s výrokom o náhrade trov konania, v ostatných častiach neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť a nestalo sa predmetom prieskumu jeho vecnej správnosti.

10. Vo vzťahu k odvolaním dotknutým výrokom neboli naplnené žalobkyňou namietané odvolacie dôvody. Odvolací súd nezistil žiadne procesné vady, v dôsledku ktorých by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces ani iné vady konania, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil skutkové zistenia vyplývajúce z dôkazov predložených žalobkyňou, ktoré zistenia podriadil pod zodpovedajúce právne normy, ktoré správne interpretoval pri posudzovaní podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá tiež predpokladom vyžadovaným § 220 CSP, keď súd sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie podstatné a právne významné. Súd prvej inštancie náležite zohľadnil zákonné predpoklady vyžadované pre nariadenie neodkladného opatrenia, a odvolací súd posudzujúc ich splnenie v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, stotožnil sa s jeho záverom, že neboli splnené podmienky pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti na navrátenie nehnuteľnosti do pôvodného stavu.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. V zmysle § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej

úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Pred nariadením neodkladného opatrenia teda súd posudzuje v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany, či : a/ je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, b/ navrhovateľom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu z ohrozenia exekúcie, c/ uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha, d/ navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, e/ právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprímeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah, f/ sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

17. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd môže vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia len za situácie, že už z návrhu na jeho nariadenie sú zrejmé také skutkové tvrdenia a označené také dôkazy, ktoré osvedčujú aspoň pravdepodobnosť existencie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a súčasne preukazujú, že skutočne hrozí vznik, či rozširovanie škody alebo inej ujmy na právach a oprávnených záujmov navrhovateľa neodkladného opatrenia, keď dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi.

18. Vychádzajúc zo skutkových okolností vymedzených žalobkyňou v návrhu a vyplývajúcich z pripojených listinných dôkazov odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie konštatuje, že vo vzťahu k návrhu na uloženie povinnosti na uvedenie nehnuteľnosti do pôvodného stavu žalobkyňa neosvedčila existenciu ohrozenia svojich práv, nepreukázala existenciu naliehavosti na úprave právnych pomerov a domáha sa uloženia takej povinnosti, ktorá je z hľadiska účelu a zmyslu konania o neodkladnom opatrení, v ktorom súd koná bez riadne vykonaného dokazovania neprípustná.

19. V ustanovení § 330 ods. 2 CSP je *expressis verbis* vyjadrené, že súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Kritériom pre akceptovateľnosť takéhoto rozhodnutia je to, že totožnosť výrokov pripúšťa povaha veci, nakoľko v konaní o neodkladnom opatrení súd rozhoduje bez vykonaného dokazovania a bez toho, aby sporové strany mali možnosť úplne realizovať procesné práva priznané im v riadnom konaní o veci samej. Súd je povinný tiež vyhodnotiť, či navrhovaný výrok rozhodnutia vo veci samej predstavuje prípustný prostriedok ochrany právnych záujmov navrhovateľa, a predpoklad vyhovenia jeho žalobe vo vzťahu ku ktorej bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný je vyšší v pomere k pravdepodobnosti jej zamietnutia.

20. Podľa § 146 ods. 1 OZ, ak dôjde medzi manželmi k nehode o právach a povinnostiach vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

21. Podľa § 139 ods. 2 OZ o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

22. Žalobkyňa sa domáha neodkladnej úpravy práv dôvodiac, že žalovaný bez jej súhlasu vykonal stavebné úpravy na spoločnej časti nehnuteľnosti a to spôsobom, ktoré znemožňuje jej riadne užívanie. Táto okolnosť podľa nej odôvodňuje tiež uloženie povinnosti na vykonanie stavebných úprav, ktoré uvedú nehnuteľnosť do užívateľského stavu. V tomto smere si však žalobkyňa nedostatočne uvedomuje, že ňou požadovaná úprava práv a povinností vzhľadom na existujúce právne pomery k nehnuteľnosti, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného (ako bezpodielových spoluvlastníkov 1/2 nehnuteľnosti) predstavuje taký zásah, u ktorého sa vyžaduje riadne vykonané dokazovanie a z povahy veci je vylúčené o ňom rozhodnúť v zrýchlenom konaní bez úplne zisteného skutkového stavu veci. Navyše ňou opísané skutočnosti – sťaženie vykonávania hygieny, sťaženie varenia- neosvedčujú ani potrebu akútneho zásahu, ak je zrejmé, že vzniknutý stav je žalobkyňa objektívne spôsobilá riešiť a aj vyriešila (využívaním iných miestností domu na hygienu, elektrickým varičom), a ako spoluvlastníčke nehnuteľnosti jej tiež svedčí oprávnenie na vykonávanie úkonov na zabezpečenie užívateľského

stavu nehnuteľnosti, pričom z konania nevyplýva, aby protistrana alebo ktorýchkoľvek zo spoluvlastníkov jej mienil brániť v navrátení nehnuteľnosti do ňou požadovaného stavu.

23. Rozsah povinností, ktoré možno ukladať v rámci neodkladného opatrenia nie je zákonom limitovaný, no plynú pri ňom prirodzene reštrikcie charakterizované účelom a zmyslom právnej úpravy neodkladných opatrení, ktoré zamedzujú vydaniu takých neodkladných opatrení, o ktorých nie je možné rozhodnúť z povahy veci bez riadne vykonaného dokazovania, uložením ktorých pred začatím konania vo veci samej by sa zmaril zmysel spravodlivej súdnej ochrany práv, ktorých sa neodkladné opatrenie týka. Je potrebné vziať do úvahy, že dotknutá nehnuteľnosť je nielen v podielovom spoluvlastníctve žalobkyne a žalovaného ako bezpodielových spoluvlastníkov, ktorým patrí v rozsahu 1/2, ale súčasne je v podielovom spoluvlastníctve ďalšieho subjektu, ktorého sa nepochybne zásah do tejto nehnuteľnosti týka. Samostatne užívané časti spoločného rodinného domu nepredstavujú samostatný predmet práva, teda samostatné bytové jednotky, ale sa jedná o spoločné hospodárenie spoluvlastníkov (§139 OZ) a súčasne o vykonávanie práv a povinností žalobkyne a žalovaného vyplývajúcich z bezpodielového spoluvlastníctva k podielu na nehnuteľnosti (§146 ods. 1 OZ). Z opisu skutkových tvrdení žalobkyne v návrhu pritom nemožno vyvodiť, k akému nároku vo veci samej svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smerovala, a či by bolo možné uvažovať o jej procesnej úspešnosti v meritórnom spore. Fakt, že žalobkyňa s deťmi nemôžu užívať kúpeľňu, či kuchyňu na požadovanej kvalitatívnej úrovni, sama o sebe neosvedčuje naliehavosť riešenia situácie a už vôbec nie uložením povinnosti na navrátenie veci do pôvodného stavu. Súčasne je zrejmé, že v danej nehnuteľnosti sú podmienky na udržiavanie hygieny ako aj prípravu potravy, aj keď v nižšom komferte, čo vyplýva aj zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach. So zreteľom na vyššie uvedené skutkové zistenia a existujúce právne pomery k nehnuteľnosti, súd prvej inštancie vychádzajúc zo správnych zákonných premís odôvodnene návrh žalobkyne v tejto časti zamietol, a jeho rozhodnutie bolo preto ako vecne správne potvrdené podľa § 387 ods. 1 CSP včítane zákonom zodpovedajúcemu výroku o náhrade trov.

24. Rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania je odôvodnené § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľka v konaní nebola úspešná a preto jej vzniká povinnosť na náhradu trov protistrane v plnom rozsahu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).